
**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.**

Kinh Simsapa

<blockquote>Kalama tri ân bạn vuihtv ghi chép.</blockquote>

[28/12/2021 - 01:29 - vuihtv]

Nhật tụng Kalama – Bài giảng ngày 27/12/2021

Kinh Simsapa

Bữa nay mình bắt đầu vô kinh số 2 bộ Kalama.

Để nói cho bà con bớt run, là 1 năm có 52 tuần thì mình kể 50 tuần, mình đâu có làm sao xuyên suốt, chắc chắn là có những buổi mình bỏ, mình bị bận rộn, gián đoạn gì đó, cho nên 1 năm có 40 tuần, tức là 40 bài. Mà 40 bài nhưng mà có những bài kinh rất dài, có những bài kinh rất ngắn. Cho nên, mang tiếng là 1 bộ 5 cuốn, tôi nghĩ là, tại trong đó có những bài kinh trùng nữa. Trùng là sao? Có nghĩa là, lời kinh thì có khác, nhưng nội dung thì mình đã giảng rồi giờ chỉ nhắc sơ lại thôi. Cho nên, tôi nghĩ 5 cuốn chỉ mất 2 năm thôi. Và bà con sau đó bà con có một certificate căn bản về giáo lý.

Sáng nay chúng ta tiếp tục học bài số 2 của bộ kinh này: Kinh Simsapa. Đây là một trong bài tôi cho là Phật tử phải biết.

Bài kinh Simsapa này nói đến 3 nội dung:

1/ Xác định: Phật trí vô biên, Phật lực vô cùng, Phật tâm vô lượng.

Chuyện đầu tiên là chư Phật có 3 cái vô đó: Phật trí vô biên, Phật lực vô cùng, Phật tâm vô lượng.

Nhưng chúng ta biết rằng: Chúng sinh trong đời căn tánh khác nhau. Có những người đời đời kiếp kiếp không có ước muốn giải thoát (nói theo Bắc tông: Nhất xiển đề): Đụng đầu dính đó, do nghiệp thiện thì được sung sướng, do nghiệp ác thì bị đau khổ, và trong cái khổ và cái sướng họ chỉ biết gục đầu cắm mặt trong đó chứ không nghĩ chuyện giải thoát. Hạng đó tệ.

Hạng thứ hai, tùy duyên. Gần ai giống người đó. Ở gần người thích sanh tử thì mình thích sanh tử, ở gần người thích giải thoát thì mình thích giải thoát.

Hạng thứ ba, bậc đại trí. Chẳng những tự mình có khả năng thấu hiểu bản chất đời sống dù ở mức tương đối phàm phu thô lậu nhưng ít ra tự mình biết chán sợ, tự mình biết vun bồi công đức để tìm gặp chư Phật, học hỏi gieo trồng công đức, sau cùng tự mình thành bậc đại giác để tế độ chúng sinh.

Còn hạng thứ 2 là dạng ăn theo. Có nghĩa là, gần ai thì bắt chước người đó thôi. Hạng thứ nhứt là tệ nhứt: Có gặp bao nhiêu đời Phật ra đời cũng trót quớt. Nhớ cái đó.

Trong 3 hạng đó, hạng thứ 3: Tự mình tìm đường đi, tự mình cáo thành đại nghiệp. Do thời gian tu quá lâu đi, hạnh nguyện quá lớn. Lớn là sao? Nhắm đến Phật quả, khi thành Phật có 3 cái cũng: Cái gì cũng biết, Ai cũng thương, đức lành nào cũng có. Phải có 3 cái này mới được gọi là một vị Phật tổ. Trong đó:

“Cái gì cũng biết” bắt buộc phải có. Vì đi tu quá lâu cho nên chiều dày kinh nghiệm nhiều. Biết cái gì cái đó giữ lại đó. Cuối cùng khi thành Phật + Phật trí của Chánh Đẳng Giác Ngài trở thành người cái gì cũng biết.

Còn mình, đúng mình không lẫn lóc.

Ngài luân hồi tới đâu, mình cũng luân hồi tới đó. Sở dĩ mình không rút được kinh nghiệm vì mình có nhiều mất nhiều, mình không có khả năng lưu trữ. Có nhiều kiếp mình cũng nghe đạo, nghe pháp mà mình nghe xong lướt lướt bỏ qua nhưng Ngài thì nghe rồi Ngài hành trì, ghi nhớ cái đó. Lâu ngày cái đó trở thành Ba La Mật. Nhớ cái đó.

Chớ còn nếu nói khoản luân hồi thì Bồ Tát Di Lặc, Bồ Tát Thích Ca luân hồi y chang mình. Mình tới đâu các Ngài tới đó đó. các Ngài tới đâu mình tới đó.

Tôi nói về Phật trí. Khi thành Phật “Cái gì cũng biết” Tại sao phải có cái đó? Bởi vì: Vô lượng vũ trụ nó là một khu rừng lớn, trong đó có đủ loại chúng sinh. Có những đũa không hề có ý muốn ra khỏi rừng thì thôi đừng đụng tới nó. Nãy tui nói 3 hạng đó.

Hạng 1, không muốn ra khỏi rừng, để đó. Nhưng có hạng 2, thỉnh thoảng nó thấy trong rừng là khô, nó muốn đi ra mà tự nó đi không được. Mà mỗi người có xuất phát điểm khác nhau, cho nên chư Phật phải là người hiểu hết khu rừng đó, để có thể hướng dẫn cho từng cá nhân một. Có người họ phải đi ngang chân thác, có người họ phải lội suối, có người họ phải đi qua một khu vực của một bộ tộc ăn thịt người, có người họ phải đi ngang một khu vực khó đi, gồ ghề, khúc khủy, lồi lõm, hiểm trở. Còn có người, điểm xuất phát của họ, từ điểm xuất phát ra rừng nó rất là gần mà nó rất là dễ đi, thơ mộng nữa. Nói chung lại, điểm xuất phát của những người muốn ra khỏi rừng, nó tầm lum hết tron, mỗi người một chỗ. Cho nên, muốn hướng dẫn họ ra khỏi rừng là cái gì mình cũng phải biết.

Thí dụ, Ngài nhìn người này Ngài biết người này cần phải được hướng dẫn về kinh nghiệm tìm nước nè. Ngài nhìn người kia Ngài biết người này phải hướng dẫn họ cách tìm hướng đi. Có người, phải hướng dẫn họ cách tìm thực phẩm. Có người phải hướng dẫn họ cách đốt lửa giữa rừng. Có người phải đặc biệt hướng dẫn họ cách ngủ sao an toàn, để tránh thú dữ.

Ngài nhìn Ngài biết, mỗi người như vậy, tất cả, mục đích sau cùng là ra khỏi rừng. Nhưng Ngài nhìn mỗi người Ngài biết người này đặc biệt phải nói kinh nghiệm ngủ võng, ngủ trên cây, ngủ để tránh thú rừng, quãng đường người này đi phải có kinh nghiệm đó. Còn người kia, phải có kinh nghiệm kiếm thức ăn, hái trái, câu cá, săn bắn gì đó. Còn người nọ phải có kinh nghiệm tìm hướng, dạy họ leo lên cây, dùng kiến thức, kinh nghiệm của tui hướng đạo sinh làm sao mà tìm hướng, đoán hướng gió, đoán hướng Đông- Tây-Nam-Bắc,... thì trình độ, căn cơ, thể trạng, tâm trạng của mỗi người khác nhau. Cho nên, mình muốn dạy họ ra khỏi rừng là mình phải dòm coi hoàn cảnh mỗi người ra làm sao. Và như vậy thì Ngài là một vị Thầy của vô lượng vũ trụ mà, Ngài phải biết hết để Ngài có thể tùy hoàn cảnh mà hướng dẫn cho mỗi cá nhân.

Nhưng đó là phần của Ngài. Còn mình thì không. Mình thì không phải là Phật. Mình chỉ cầu quả giải thoát Thỉnh văn thôi, thì mình không cần biết nhiều mình chỉ cần biết đúng con đường mình phải đi ra thôi. Nãy giờ tui rao một vòng, bây giờ mới trở vô chánh kinh nè.

Có lần đó, đức Phật ngồi giữa khu rừng đầy lá, Ngài nhặt lên một ít lá trên tay Ngài nói các vị tỷ-kheo “Điều ta biết, nhiều như khu rừng này, điều ta giảng dạy cho chúng sinh, cho các người, cho tứ chúng chỉ là nắm lá thôi”

Các vị thấy khiếp không? Các vị nhìn tử đại tạng khủng khiếp như vậy, ,CHỈ LÀ MỘT NẮM LÁ thôi. Thấy cái đó mới thấy ghê. Tam Tạng, tôi phải nói rõ nha, các vị học 8 kiếp chưa hết. Mặc dù, bên Miến Điện có mười mấy vị thuộc lòng Tam Tạng, các vị nói “Ồ, có người thuộc lòng” No. No. Cái đó thuộc lòng nguyên văn thôi. Còn tìm hiểu ý nghĩa sâu xa trong đó, thì tất cả Thỉnh văn, gồm cả ngài Xá Lợi Phất thì cũng chỉ là một phần thôi. Tức là, trình độ ngài Xá Lợi Phất ngài hiểu được một phần, ngài Mục Kiền Liên ngài hiểu một phần, ngài Ca Diếp ngài hiểu một phần,... Một phần là sao? Tức là, kinh nào ngài cũng biết, nhưng mức độ sâu rộng thì chỉ giới hạn trong trình độ Thỉnh văn thôi. Phải nói như vậy.

Thì các vị hỏi tôi, Kinh nào nói vậy? Dạ, đó là Sumaṅgala (sampasadaniya?) – vilāsini, Chú giải Trường bộ kinh, đặc biệt chú giải bài kinh Tự hoan hỷ) trong đó nói như vậy đó. Tức là, Phật pháp

thâm sâu như vậy. Phật pháp như đại dương, tùy phương tiện, điều kiện, trình độ, kiến thức mỗi người mà chúng ta hiểu bao nhiêu về biển.

Thí dụ, chúng ta có một hàng không mẫu hạm, chúng ta có một lực lượng bác sỹ, giáo sư, các nhà khoa học trên đó, thì chúng ta ra biển, cộng với những chiếc tàu ngầm mini, bao nhiêu phương tiện thăm dò đáy biển, chúng ta sẽ hiểu đáy biển khác. Còn những cá nhân tìm hiểu mang tính tư nhân tài chánh hạn chế, nhân sự hạn chế thì họ hiểu về biển rất hạn chế. Sau cùng mấy người đi mò ngọc trai, mấy người đi đánh cá, giăng lưới ngoài biển, hiểu biết của họ về biển càng hạn chế nữa. Và sau cùng, mấy người đi tắm biển. Mấy người đi tắm biển chia ra nhiều phe: Có người biết lội, giỏi, có người lội khá khá, có người lùm chum bơi chớ bơi mèo thôi. Mấy người đó là đối với biển họ mù tịt không biết gì hết. Đấy. Nhớ cái đó.

Cho nên, Tam Tạng, y chang như đại dương, tùy trình độ mỗi người mà sức hiểu chúng ta tới đâu. Cái quan trọng nhất là: Không nhất thiết phải tinh thông Tam Tạng mới có thể hành đạo giải thoát.

Một là chỉ đi một đường thôi, thí dụ Tứ niệm xứ, mình có thể chỉ tập trung hơi thở, hoặc quán niệm các oai nghi, tu thể trước, tu từ thì, ... thí dụ vậy. Quán tâm, quán thọ, quán thân, quán pháp một đường một thôi. Và nếu có kiến thức giáo lý cộng với sự hướng dẫn, tiếp sức, hỗ trợ gia tri của thầy bạn thì mình đi một đường là xong. Nếu không chứng đắc gì hết thì chỉ là gieo duyên. Nhớ.

Cho nên, Ngài dạy: Điều Ngài biết như cái rừng mà điều Ngài dạy chỉ là nắm lá thôi. Trong cái nắm lá đó, mỗi người chỉ được một góc lá, chưa được một chiếc lá đâu. Cả đời theo đuổi cái đó.

Bài kinh nói 3 nội dung:

1/ Nói đến Phật trí.

2/ Nói đến Ý nghĩa của Phật pháp: Toàn bộ Phật pháp không có cái nào thừa, như một số người hiểu lầm là: Tạng A Tỳ Đàm không cần thiết, tạng Kinh là không cần thiết, tạng Luật là không cần thiết, thí dụ như vậy. Không. Bởi vì, chỉ có một nắm lá thôi mà bây giờ tự động mình lấy ra 1 phần 3 nắm lá mình liệng thì bậy quá.

Cho nên bài kinh, chuyện đầu tiên là nói về Phật trí. Thứ hai là nói đến Nội dung kinh điển: Đều là pháp giải thoát hết.

Cái thứ ba, là nói đến trách nhiệm, bổn phận, nhiệm vụ của người tu học phải làm gì? Đó chính là: Học & Hành / Pháp học & Pháp hành. Bắt buộc. Bởi vì, Ngài để lại cho mình có một nắm, mà mình lại lơ là cái nắm đó thì mình tu cái gì???

Thí dụ, mình vô chùa mình chỉ biết, như hồi nãy tôi nói, chỉ có 1 pháp môn thôi nhưng đừng nghe nói 1 pháp môn là tưởng khởi học. Sai. Phải học như có thể, nhiều nhất như có thể, bởi vì Ngài để có nắm lá à. Tại sao phải học nhiều? Là vì ngày xưa Phật còn, Thánh tăng còn, Ngài nhìn căn tánh, căn cơ mình người ta nhìn người ta nói thẳng một chuyện là đủ cho mình tu rồi. Nhưng ngày nay thì không. Ngày nay thầy bà, bao nhiêu đi nữa, nhưng làm gì tìm được người chỉ thẳng vào căn cơ của mình để hướng dẫn cho mình đi đúng đường. Cho nên, mình bắt buộc, thời nay phải tu tập kiểu lần mò, tham khảo.

Để làm chuyện đó. Chúng ta phải học giáo lý. **PHẢI HỌC GIÁO LÝ**. Thì chuyện lần mò tham khảo mới có tác dụng, mới có hiệu quả.

Còn đảng này, vì kính tin, tin cậy vị thầy nào đó rồi giao phó hết cho vị thầy đó. Thầy phán sao làm vậy. Có nhiều khi, mấy chục năm làm Phật tử, thầy chỉ dạy cho pháp bố thí thôi. Tới hồi cận tử, hấp hối mới thấy hết hồn. Đồng ý, mấy chục năm bố thí cúng dường cũng là công đức lớn, nhưng tâm tư của người sắp ra đi, nó phức tạp lắm. Không thể nào chỉ có một thứ mà đủ đâu quý vị. Không phải nhớ hồi đó mình cất cái chùa, hồi đó mình tổ chức 30 lần Kathina, 70 lần trai tăng, 50 lần nuôi trẻ mồ côi, 60 lần thăm người già cơ nhỡ, ... Không có đủ.

Nội mà pháp an tâm, quán niệm cái gì để có thể an tâm, buông bỏ, ra đi không sợ hãi, không tiếc nuối, cái đó mới cần.

Chứ còn cái kia, nhớ được thì cũng là cái tốt, nhưng căn bản mình phải có khả năng đó.

Phải học đạo mới hành, nếu học đạo không hành thì nhiều lắm chỉ là gieo duyên thôi. Chỉ là gieo duyên thôi.

Thì như tôi nói. Bài kinh này có 3 nội dung :

Một là, nói đến Phật trí vô lượng.

Thứ hai, nói đến ý nghĩa của toàn bộ giáo pháp, cái gì cũng là con đường giải thoát hết. Như chính đức Phật đã dạy trong Tăng chi bộ kinh phần 8 pháp, Ngài dạy : « Giống như đại dương chỉ có một vị mặn, toàn bộ lời dạy của ta chỉ có một vị: Giải thoát »

Tất cả các bài kinh, đọc kỹ lại coi.

Dầu Ngài kể câu chuyện quá khứ, nhưng Ngài vẫn đúc kết lại. Thí dụ, các vị coi Kinh bốn sinh. Ngài luôn luôn Ngài kể chuyện xưa xong Ngài đúc kết bằng một pháp thoại về Tứ Đế. Tất cả những người, những vật, những cảnh trí, những sự kiện diễn ra trong tiền kiếp đó đều là khổ hết. Tất cả cái khổ đều đi ra từ cái Muốn. Muốn hết khổ thì phải dẹp cái Muốn. Hành trình dẹp Muốn là Bát Chánh Đạo. Luôn luôn là như vậy. Giảng xong Ngài đúc kết như vậy. Phần thứ hai, Ngài mới nhận diện bốn sinh là trong kiếp đó ta là ai, Anan là ai, Xá Lợi Phất là ai, Ya-du là ai, ... Đó là chuyện cuối cùng. Mà căn bản là Ngài kể chuyện xong Ngài đúc kết bằng giáo lý Bốn Đế. Luôn luôn. Coi kỹ trong Kinh bốn sinh.

Căn bản của Phật pháp, tinh thần cứu cánh, nội dung rốt ráo, mục đích tận cùng của Phật pháp chính là giải thoát. Đó là hương vị duy nhất của Phật pháp.

Như bà Gotami bà đã đến hỏi Phật : « Khi Thế Tôn không còn nữa, ai cũng có thể mạo nhận, thậm xưng lời mình là lời Phật, vậy chúng con phải làm sao ? » Bà hỏi cho đại chúng thôi, chứ bà là vị La Hán. Thêm nữa, bà tịch trước Phật mà. Nhưng bà hỏi cho hậu lai, hậu tấn mình đó.

Phật mới dạy : « Con đường nào càng hành trì càng an lạc, càng có nhiều trí tuệ, càng có khả năng tinh tấn, càng chán sợ đám đông, càng thích độc cư viễn ly, càng trở thành người dễ nuôi là Chánh Pháp, là lời ta dạy. Còn con đường nào, pháp môn hành trì nào nó không có được, không đáp ứng được những tiêu chí đó thì không phải là lời ta dạy.

Chúng ta nhớ. Chúng ta quay lại. Đó là Nội dung giáo pháp.

Ngay từ lúc hành trì đến chứng đắc luôn luôn đều nhắm đến khía cạnh, tinh thần, lý tưởng: GIẢI THOÁT. Chứ còn lung tung đi theo thầy bà tầm lum.

Chẳng hạn, tôi biết một Phật tử, gặp tôi họ nói « Kiếp này chắc con theo hạnh tu phước chứ không tu huệ nổi » Tôi hỏi « Tu phước là sao ? » Họ nói : « Chắc bố thí, phục vụ, quét chùa, đổ rác, chùi cầu, rửa chén, in kinh, đúc tượng, ... vậy thôi chứ không tu được cái khác » Tôi hỏi « Sao nghĩ gì kỳ vậy ? » - « Dạ, có người họ nói, tại con mê đời lắm con không bỏ hết theo đạo được, có người họ nói tại trí con kém, con nhớ dờ, hiểu chậm »

Tôi nói : Không! Tại quý vị chưa chịu thấy được thân này là khổ, quý vị còn yêu đời là 1. Tự nhiên trên trời rớt xuống nguyên cục tự ti mặc cảm cho rằng mình không đủ sức. Chứ thật ra, người hiểu chuyện căn bản nhất, đó là : MỌI THỨ LÀ KHỔ. Thì phải tận lực chứ tại sao chưa gì hết mình mang cái đầu « tiểu thừa » đó ! Tại sao mình nghĩ mình không làm được ? Mà cứ vô đó « con tu phước chứ không dám tu huệ » mà cái đó rõ ràng mình thấy : Một phần khuynh hướng tâm lý nhiều kiếp, mà có thói quen như vậy. Cũng có người do tiếp xúc thầy bạn, bị hốt vài thang, nó hư cái đầu luôn.

Còn có người do bám tính tự ti mặc cảm, nghĩ rằng tu huệ chắc ghê gớm, thật ra tu huệ là gì ? Học giáo lý (trí văn, trí tư) + Tu Tứ niệm xứ (trí tu) chứ có gì đâu. Chuyên tâm 3 cái đó là tu huệ.

Còn tu phước là mình chỉ lòng vòng ba cái : Bố thí, phục vụ, trì giới, niệm Phật cầu phước, cái đó gọi là tu phước. Nói chung, Tu phước = Tu mà không hướng chấm dứt sanh tử mình gọi chung là tu phước. Tu để kiếm phước thôi.

Còn tu huệ là Tu để lia bỏ, buông bỏ, để giải thoát. Thì cái đó gọi là tu huệ.

Tiền ai cũng cần, nhưng tiền dùng để làm cái gì ?

Có người làm quần quật để có tiền định cư nước ngoài, có người làm quần quật để định cư trong nước, làm đại gia. Ở đây cũng vậy. Làm thiệt là nhiều phước báu hướng đến quả vị giải thoát là định cư nước ngoài. Còn làm phước tầm lum mà để tiếp tục sanh tử thì gọi là tiếp tục làm đại gia trong nước thôi.

Nếu mình có tầm nhìn xa thì mình thấy làm đại gia trong nước không khá. Bởi vì sao ? Nếu mình yêu quê hương lắm thì mình cứ đưa hết thân nhân ra ngoài, rồi có quốc tịch, có tiền bạc chạy về nước, kiếm miếng đất nào ở cũng được. Ở 6 tháng trong nước, 6 tháng ngoài nước. Theo tui.

Chứ còn nếu mình không có quốc tịch bên ngoài, có chuyện gì nó khó lắm. Chẳng hạn như vụ covid vừa rồi đó.

Họ chích cho mình cái gì mình đâu có biết. Họ chích nước mắt thì mình cũng phải chịu thôi. Rồi lúc đâu thì muốn chích mà không có thuốc, tới bây giờ, có đủ thuốc để chích thì mình cũng e ngại, không biết chích cái gì. Thí dụ vậy.

Tôi không có ý nói về chính trị, nói về xã hội, gì ở đây hết. Tôi chỉ nói rằng : Khi mình thấy chuyện định cư nước ngoài là cần thiết thì bằng mọi giá mình bỏ mình đi. Ở đây cũng vậy. Khi mình thấy sanh tử, còn định cư trong vòng sanh tử là không khá. Phải định cư nước ngoài có nghĩa là phải giải thoát mới khá. Chứ còn quẩn quanh trong cõi sanh tử, dầu mình có làm đại gia trong đó thì cũng bấp bênh lắm.

Cho nên, ở đây Ngài dạy : « Điều ta biết như cả khu rừng, điều ta nói ra chỉ như nắm lá thôi », là sao ?

Câu nói đó sâu lắm. Nó tới 1001 cách hiểu. Nghe kỹ, nghe chậm lại nha.

« Điều ta biết nhiều như khu rừng, điều ta nói ra chỉ như nắm lá. Tại sao? Vì ta chỉ nói cái gì dẫn đến giải thoát cho chúng sinh thôi. Đó là về phía ngài. Còn mình, thì sao ? Ngài nói vậy nhưng mình phải hiểu mình. Tất cả những gì chúng ta biết, chúng ta nên ưu tiên cho kiến thức giải thoát.

Phần Ngài Ngài nói vậy, nhưng mình bắt buộc phải hiểu ngầm như vậy đó. Ngài biết nhiều như vậy nhưng Ngài nói : Ngài chỉ giảng cái gì đưa đến giải thoát. Thì ở đây cũng vậy.

Phần mình mình phải hiểu là mình có học hành bao nhiêu đi nữa, nhưng mình cũng phải ưu tiên, đầu là bác sĩ, kỹ sư, luật sư, cũng phải ưu tiên cho kiến thức giải thoát. Bởi vì cuối đời, mình phải quay về với kiến thức Đạo học, kiến thức Phật pháp thôi quý vị.

Tôi đã từng gặp những ông bác sĩ, kỹ sư, 80-90 tuổi. Như cách đây mới 5 tháng, có một ông kỹ sư người Việt Nam, 96 tuổi, ông là thuộc về thế hệ kỹ sư đợt đầu, đợt nhì của Việt Nam tốt nghiệp tại Pháp. Gia đình của cụ là một trong số những người Việt Nam đầu tiên sở hữu xe hơi, trong số những người Việt Nam đầu tiên có bằng cấp nước ngoài. Nhưng mà rồi sao ? Cụ đi bên Tây về, cụ có bằng cấp, cụ làm hãng xưởng tùm lum, hãng xưởng của Pháp, của Mỹ tại Sài Gòn, rồi cụ có một người vợ làm hiệu trưởng. Bà vợ của cụ cũng rất là hiện đại nha. Hiệu trưởng, lúc đó là một cô, cô hiệu trưởng, tại Sài Gòn, lái xe mỗi ngày lái xe hơi từ nhà tới trường. Ông chồng kỹ sư thuộc về thế hệ đầu của Việt Nam. Rồi thì sao ?

Lây lắt cuối cùng cụ mới mất đây, cũng 98 rồi. Cuối cùng rồi thì 2 ông bà là những Phật tử, chỗ quay về cũng chính là mấy trang kinh thôi. Chứ còn bao nhiêu cái kia phải buông hết. Cuối cùng phải buông hết.

Phải nói thêm. Sở dĩ tôi đặc biệt nhắc đến ông cụ, bà cụ này bởi vì gia đình ông cụ bà cụ có một sứ mệnh lịch sử rất đặc biệt đối với Phật giáo Nam tông Việt Nam, đó là : 2/3 Kinh sách tiếng Việt của Nam tông Việt Nam, trước 1975 đều được gia đình cụ là người in. Đó là nhà in Sen Vàng. Ai mà đọc kinh Nam tông, kinh của ngài Hộ Tông, ngài Bửu Chơn, ngài Thongkham, không biết ngài nào mà các vị liếc liếc thấy Sen Vàng là của gia đình đó. Của ông bố, ông bố là chủ nhà in đó. Mà cụ bây giờ 98. Ông bố cụ nếu còn sống già dữ nữa. Ông bố là ông chủ nhà in Sen Vàng. Rồi thì sao?

Tất cả đi vào dĩ vãng hết. Rồi sao? Cái còn lại, chính là cái già, cái bệnh và cái chết.

Cho nên, hôm nay chúng ta có thể biết computer, chúng ta biết lái xe, có bạc triệu, có quốc tịch ở nước ngoài, chúng ta có thể nói được 8 thứ ngoại ngữ, chúng ta sống trong thế giới văn minh nhiều khi chúng ta thấy Phật giáo làm như cổ lỗ sĩ, xưa xưa sao. Nhưng mà khoan, từ từ. Ngồi ngẫm nghĩ lại đi.

Khi nào trong người có dấu hiệu bệnh bệnh, có dấu hiệu của tuổi già, của tóc bạc, của tiểu đường, của tim mạch, của tăng xông,... thì lúc đó mình mới nghiệm ra, hình như Phật nói đúng. Nói thiệt.

Chứ mình văn minh cỡ bao nhiêu?

Theo trong kinh, nền văn minh hiện tại, nhân loại không phải là đầu tiên, không phải duy nhất. No. No.

Cái quý hiếm nhất trên thế gian này đó chính là sự ra đời của một đức Phật mà còn lặp đi lặp lại mà, hết Phật này tới Phật khác. Thì nói gì là nền văn minh vật chất. Nền văn minh vật chất này được lặp đi lặp lại rất nhiều lần.

Trong room này có rất nhiều thành phần trong đây. Tôi biết, tôi nói cái này họ sẽ nhảy dựng lên nhưng mà kệ quý vị tôi vẫn nói.

Theo chú giải Trường Bộ thì nói rằng: Tùy thuộc vào căn cơ của chúng sinh, mà chúng ta quản tụ, tập kết ở một nơi chôn nào đó, thí dụ : Sanh ra trong 1 gia đình, rồi gì nữa? rồi thì một dòng họ. Rồi cái gì nữa? Rồi, một làng xã, một huyện, tỉnh, một vùng miền, một đất nước, một châu lục, một bán cầu, ... Hễ còn điểm tương đồng là chúng ta còn gặp nhau trên hành tinh này. Rồi cái gì nữa?

Khi không biết Phật pháp chúng ta chỉ biết tới đó thôi.

Nhưng theo trong kinh: Chính vì có điểm tương đồng mà chúng ta mới gặp nhau trong một gia đình, một dòng họ, một làng xã, ấp, huyện, tỉnh, khu vực, đất nước, vùng miền, Nam bán cầu, Bắc bán cầu, rồi cả hành tinh.

Mình chỉ biết có 1 trái đất mình tưởng mình cô đơn trong vũ trụ. Chứ theo mô tả trong kinh, nền văn minh này không phải duy nhất. Vì sao vậy? Bởi vì. Tôi biết bắt đầu làm sao?

Các vị biết ô ếch không ? Hoặc ai không biết thì tôi nói qua cái khác là hột é. Các vị đi ra mua dùm tôi 1 ly hột é, rồi các vị đổ xuống đất. Trong đồng hột é đó có rất nhiều hột é đúng không? Thì, mô tả trong kinh: Trái đất mình chỉ là 1 hột é thôi, trong hột é đó có 1 mặt trăng, 1 mặt trời. Mình tưởng nó lớn lắm.

Theo khoa học bây giờ, chỗ rộng nhất vũ trụ là 300 triệu năm ánh sáng. Có nghĩa là nếu chúng ta đi bằng tốc độ ánh sáng là 300.000 km/s thì phải mất 300 triệu năm mới đi hết chỗ rộng nhất của vũ trụ.

Mà vũ trụ như vậy chỉ là 1 hột é thôi, trong đó có 1 mặt trăng, 1 mặt trời, 1 thiên vương tinh, kim tinh, hỏa tinh, mộc tinh,... tất cả chỉ nằm trong 1 hạt é thôi.

Mà: 1000 hột é = 1 tiểu thiên thế giới ; 1000 tiểu thiên = 1 trung thiên thế giới; 1000 trung thiên = 1 đại thiên thế giới. 10.000 đại thiên thế giới như vậy là khu vực hoàng pháp của 1 đức Phật. Và, nó có vô số 10.000 ngàn như vậy. Không phải tính bằng tỷ đâu mà vô số.

Và, thế giới mà nó giống như mình, cũng có con người, động vật, cũng có nền văn minh, xe cộ, computer,... Nó có vô số.

Mà lúc thì ở đây có lúc thì ở kia có, chưa hẳn là nó có cùng lúc.

Và, chu kỳ của chúng sinh thì: Có lúc chúng sinh văn minh về tâm linh, có lúc văn minh về vật chất. Nói về phiền não, có lúc chúng sinh sống nhiều với tham, có lúc chúng sinh sống nhiều với sân, có lúc sống nhiều với si, với tà kiến. Đấy. Có nghĩa là ngay trên 1 hột é thì nó tiến bộ. Chẳng hạn thời đức Phật, thời đó chúng sinh phải nói là văn minh về tâm linh, thời đó đấng thiên đạo rất dễ rất nhiều. Chẳng hạn, thời đó mình thấy, bên Tàu, bên Ấn, Hy Lạp có đức Phật, có Không Tử, Lão Tử, Socrates, Platon,... đại khái thời đó, nó chênh lệch nhau vài trăm năm nhưng trong thời đó. Gọi là đỉnh cao văn minh tâm linh. Còn bây giờ là đỉnh cao văn minh vật chất.

Còn nói về phiền não, thì tùy thời. Có lúc nặng thứ phiền não nào. Có lúc sống nhiều với thiện pháp: Đức tin nhiều, trí tuệ nhiều, thiên định nhiều. Rồi bên ác pháp cũng vậy, cũng tùy thời mà nó mạnh về cái gì.

Ngoài hột é này ra, vô số hột é khác y chang như vậy, có lúc nó mạnh thế này, có lúc nó yếu cái kia. Nhớ như vậy.

Cho nên, mình tưởng nền văn minh của mình là duy nhất, mình là cô đơn trong vũ trụ. SAI!.

Đó là cách nghĩ của người không biết Phật pháp, mà đã vậy còn rất cạn nghĩ về đời, về khoa học, rất cạn nghĩ.

Bởi vì, khi mình nói mình cô đơn trong vũ trụ = mình tự đóng khung vũ trụ này là 1m², 2m² mình mới nói là mình là duy nhất. Nhớ cái đó.

Cho nên: Chúng ta có học bao nhiêu đi nữa, cái biết chúng ta chỉ là 1 hạt cát trên bờ biển, trong sa mạc thôi. Cho nên, cái quan trọng là cái biết nào khiến chúng ta ngay bây giờ chúng ta được an lạc, những người chung quanh được an lạc. Nếu có kiếp sau, mình tiếp tục được an lạc. Nếu có con đường giải thoát, thì mình cũng sẽ được giải thoát.

Và, con đường nào? Con đường nào ngoạn mục như vậy? Con đường nào ta? Thì mình có 2 lối sống: Một lối sống làm cho mình vui. Một lối sống làm cho mình khổ. Thì mình thấy lối sống làm cho mình vui tốt hơn đúng không? Lối sống thứ hai. Lối sống làm sao mà mình có thể đem lại niềm

vui cho người khác, đem lại nỗi khổ cho người khác. Mình thấy lối sống nào hay? – Đem lại niềm vui cho người khác. Vậy, cái thứ ba, nếu có kiếp sau thì mình muốn tiếp tục sung sướng hay đau khổ? Hình như sung sướng hay hơn. Rồi, như vậy mình chọn cái sung sướng. Tức là: Sướng mình, sướng người, sướng đời này và sướng đời sau. Rồi, cái thứ 4: Nếu quả thật có một cứu cánh cao nhất để hướng tới thì đó là giải thoát hay tiếp tục trầm luân thì tùy mình. Nếu mình thấy giải thoát tốt hơn thì mình chọn con đường giải thoát.

Bây giờ mình gom lại.

Con đường nào làm cho mình vui hơn? Con đường nào giúp người khác vui hơn? Con đường nào bảo đảm kiếp sau hơn (giả dụ có kiếp sau)? Bây giờ tôi đang nói chuyện với đám vô thần mà, cho nên tôi nói lúc nào cũng trừ hao hết. Giả dụ có kiếp sau. Giả dụ có một con đường giải thoát. Giả dụ có cứu cánh cao nhất đáng để mình hướng tới, thì để có được hành trình sống như vậy, tự chúng ta chọn đi, sống ác hay sống thiện?

Muốn mình vui hơn hay khổ hơn? Thì chắc chắn mình chọn cái vui. Muốn vui thì mình nên sống ác hay sống thiện? Hình như sống thiện chắc ăn hơn. Muốn người khác an lạc thì mình nên sống ác hay sống thiện? Hình như sống thiện đúng hơn. Rồi, sống thiện. Nếu có kiếp sau, chôn về ngon lành dành cho người ác hay người thiện? Hình như người thiện chứ. Nếu có cứu cánh để tìm về, hướng đến thì nó dành cho đứa nào? Hình như cho đứa sống thiện.

Như vậy thì mình tổng kết lại.

À, THÌ RA SỐNG THIỆN LÀ CHẮC ĂN NHẤT.

Trước mắt là mình ok, mấy người chung quanh mình ok. Nếu có kiếp sau thì kiếp sau cũng ok, và, nếu có một cứu cánh ngon lành thì sống thiện cũng ok. Nhớ nha. Nhớ cái đó.

Chứ ở đây đừng có tin Phật vì bà ngoại đi chùa, nên má đi chùa, má đi chùa nên tôi đi chùa, tôi đi chùa bắt con tui đi chùa. Mà con tui đi chùa thế nào cháu tui cũng đi chùa. Thì nếu Phật tử Việt Nam toàn đi chùa kiểu chuột chù cắn đuôi thì không khá. Ở đây biết chuột chù cắn đuôi không ta? Nó không thấy đường, nó phải cắn đuôi con kia. Kêu là đi chùa kiểu chuột chù cắn đuôi.

Mà mình phải có chủ kiến, phải có lập trường tự có tự phát, chứ mình cứ đi theo người ta « người ta nói sao nghe vậy, người ta nói bậy nghe theo » là kẹt lắm.

Như bữa hôm các vị nhớ, bài kinh kỳ rồi, bài kinh Kālāma. Thì trong kinh nói: Chúng ta có nhiều kiểu tìm đến người khác lắm. Có khi chúng ta tin một câu nói chỉ vì nó được một đám đông rần rần ủng hộ. Chúng ta tin điều gì đó chỉ vì nó được trao truyền bởi một người khả kính. Chúng ta tin điều gì đó vì nó được xem là công thức, khuôn mẫu, trong kinh điển chính thống. Kẹt lắm. Bởi vì, một điều tâm bậy dầu một triệu người chấp nhận thì nó vẫn bậy. Một điều đúng dầu không ai nhìn nhận nó cũng vẫn là đúng. Phải tin chuyện đó.

Bởi vì, hôm nay chúng ta biết. Với phương tiện truyền thông hiện đại bây giờ. Bất cứ thế lực nào, có tiền có quyền thì nó có thể tác động đến suy nghĩ của hàng triệu, hàng trăm triệu người. Cho nên, phải cẩn thận cái đó.

Thí dụ, bây giờ người ta nắm về phương tiện truyền thông, người ta nắm hết, thì mỗi ngày người ta bắt mình đọc những thứ người ta muốn, người ta bắt mình phải nghe, phải nhìn, phải tư duy trên những thứ người ta muốn. Mà mình không biết! Mình không biết mình là con cá cảnh. Xin lỗi. Mình không biết mình chỉ là một thứ gia súc của người ta chần dất. Thế là cắn đầu mà tin. Từ nhỏ đã được nhồi sọ, rao giảng, tuyên truyền mấy cái đó rồi từ từ lớn lên mình thành con cá kiếng hời nào mình không hay. Và mình không đủ tỉnh táo, không đủ bình tĩnh để vượt thoát chuồng cũi, lồng chậu đó.

Mình cứ tưởng có bằng đại học là mình là trí thức. Mà mình quên mình là con cá cảnh có bằng cấp. Bởi vì sao? bởi vì mình tư duy, mình suy nghĩ trong khuôn khổ người khác ban cho. Khổ như vậy đó.

Bài kinh Kālāma là bài kinh, nội dung mình cần trọng cái đó.

Giờ qua tới bài kinh Simsapā.

Nội dung vẫn tiếp tục tiếp nối, nếu mình muốn nghĩ như vậy, vẫn đúng. Nó vẫn là nội dung tiếp nối. Có nghĩa là: ái biết nào đi nữa phải dựa trên tiêu chí: (1) An lạc cho mình (2) An lạc cho đời (3) An lạc đời này (4) An lạc kiếp sau và (5) Con đường đó có thể dẫn tới cứu cánh cao nhất nếu quả

thật trên đời có cứu cánh đáng để mình hướng tới, thì vẫn phải sống làm sao tới được cứu cánh đó. Chọn lựa là chọn lựa như vậy.

Bài kinh này nó sâu lắm. Bài kinh này đọc lướt qua thì thấy không có gì hết, hơi huề vốn vậy đó.

« Tôi rất yêu những ngày nhiều nắng, nhưng nếu trời không nắng cũng không sao » Cái dạng này là dạng huề vốn.

Mà không phải. Bài kinh này không phải bài kinh huề vốn, bài kinh này sâu lắm. Có nghĩa là. Ngài dạy mình phải cẩn trọng.

Trí tuệ như Ngài, Ngài biết cả khu rừng mà khi Ngài dạy Ngài lọc ra có chừng đó thôi, chỉ một nắm tay thôi. Thì mình cũng vậy, từ kiến thức, thời gian, công sức, bao nhiêu thứ mình đang sở hữu chỉ nên ưu tiên cho cái gì phải dựa trên tiêu chí: Đem lại lợi ích cho mình, cho người, đời này, kiếp sau, và nó hỗ trợ lý tưởng giải thoát nếu cái đó là có.

Và, cái đặc biệt nhất, có người thắc mắc: Tại sao tui sống tui có nhà cửa vợ chồng con cái, vui rồi. Mặc chứng gì tui phải đi đến với đạo? Tại sao mà tui phải cầu giải thoát, giải thoát cái gì? Trong khi đời sống này nó quá perfect, quá hoàn hảo mà giải thoát cái gì nữa?

Tôi chỉ gợi ý chuyện nhỏ thôi.

Anh thấy cuộc đời nó ra sao mà anh thấy nó hoàn hảo? Và, cẩn trọng, trong kinh Phật nói thế này.

Tùy thuộc túc duyên, trình độ của mình mà mình thấy thế giới ra sao. Chính trình độ, nó dẫn tới thái độ. Và, nếu có người hỏi: tại sao học Phật pháp? Tại sao họ phải học Phật pháp?

Thì tôi sẽ gợi ý một điều, và tôi mong mấy bà con đang nghe, thích hay không thì mặc xác nhưng hãy ghi nhận câu trả lời này.

Nếu có ai hỏi tôi: Tại sao phải học Phật pháp?

Tôi sẽ trả lời: The world is what you see = Thế giới này chỉ là cái gì anh nhìn thấy thôi.

Câu này không biết có hiểu không?

Người mù bẩm sinh thì thế giới này đối với họ chỉ là cái gì ngửi được, nghe được, sờ được, ném được, ngoài ra ba cái hình ảnh màu sắc, hình dáng, ... đẹp đẹp. Dui bẩm sinh mà. Còn đối với người điếc bẩm sinh thì thế giới này là đủ thứ trừ âm thanh. Nó không hề biết thế giới này có cái gọi là âm thanh, tiếng động. Nó không biết. Xong chưa?

Như vậy thì: Thế giới này là gì? Tùy thuộc khả năng cảm nhận của chúng ta. Và, tại sao chúng ta phải học Phật pháp? Vì, Phật pháp cung cấp cho chúng ta MỘT CÁCH NHÌN KHÁC VỀ THẾ GIỚI. Một cách nhìn mà NẾU KHÔNG CÓ PHẬT PHÁP TA KHÔNG TÀI NÀO NGHĨ RA.

Thử đi. Nếu mình là một con người, con người đúng nghĩa.

Ngoài đói ăn, khát uống, giao phối và tự vệ thì mình phải có nhu cầu thứ tư là Tư duy. Chứ còn đa phần, chỉ có 4 thứ nhu cầu: Đói ăn, khát uống, giao phối và phản vệ (phản ứng & tự vệ). Đa phần là chỉ có bao nhiêu đó.

Lục bằng cấp chỉ là cần câu cơm thôi, lấy cái đó đi kiếm cơm. Lấy cái bằng cấp treo lên cứ tưởng mình là trí thức, trong khi đầu mình chỉ quấn quanh 4 thứ: Ăn, ngủ, giao phối, phản vệ. Bốn cái phản ứng này hoàn toàn có thể tìm thấy ở một con thú.

Mình tưởng mình là con người, mình quần là áo lụa, nhà cửa, xe cộ, vợ chồng, con cái trí thức, bằng cấp, học vị, học hàm từa lura hết, mình tưởng mình ngon mà thật ra mình chỉ sống trong 4 thứ: Đói ăn, khát uống, giao phối, phản vệ. Mà bốn thứ này nó y chang con thú. Con sóc, con chuột, con rắn, con mèo, nó đi kiếm ăn theo cách của nó, còn mình sang hơn. Mình đi kiếm ăn bằng bằng cấp, bằng phòng mạch của bác sĩ, văn phòng của luật sư, bằng văn phòng của người môi giới nhà đất, ... mình tưởng mình sang thật ra đó là kiếm ăn. No more. Không có gì thêm nữa. Chỉ vậy thôi.

Cho nên, ngoài 4 nhu cầu căn bản của một động vật, đó là: Đói ăn, khát uống, giao phối truyền giống và phản vệ, nó còn có suy tư. Suy tư gì? Suy tư về bản chất của đời sống, Mình là cái gì trong vũ trụ này? Ở đâu mình tới? Mình sẽ về đâu? Ngay bây giờ mình phải làm gì? Lẽ nào ý nghĩa của đời sống chỉ là có chừng đó thôi? Chỉ là: Ăn, uống, giao phối truyền giống và phản vệ hay sao?

Mà đa phần, phần đó họ không có màng. Họ nói mệt lắm.

Cách đây không lâu, có cha đến học đây, cha nghe tôi giảng xong cha hỏi câu tui hết hồn: Đạo gì mà nói vòng vòng thấy đời khổ quá, không có gì ngoài ra.

Đúng. Thế giới này chỉ có Khổ thôi.

Nhưng Khổ có 2 nghĩa : Khổ bản chất & khổ cảm giác.

Khổ cảm giác : những gì thân tâm khó chịu, đau đớn, sợ hãi, bức bối, phiền phức, là khổ cảm giác.

Khổ bản chất : Cái gì bất toàn, bất trắc thì cái đó gọi là khổ bản chất. Thí dụ, giờ mình thấy một thằng đang chích choác, nhậu nhẹt, nhảy đầm, trai gái, nghiện ngập, bài bạc,... mình thấy nó sướng thiệt, nhưng mình hiểu rằng: Hiện giờ nó không có khổ cảm giác nhưng nó đang sống trong khổ bản chất. Vì sao? Vì KHỔ BẢN CHẤT LÀ CÁI NỀN CHO KHỔ CẢM GIÁC. Nó là cái nền của bất trắc, bất toàn. Vì sống kiểu đó là một là đồ bệnh, hai là nợ nần, ba là tai tiếng, bốn là mất uy tín, năm là sự nghiệp tan hoang. Càng nói càng banh chành. Cho nên, đó là khổ bản chất.

Cho nên, đói nghèo, bệnh tật, đó là khổ cảm giác. Nhưng SỰ CÓ MẶT TRONG CUỘC ĐỜI NÀY LÀ KHỔ BẢN CHẤT. Nó là cái nền cho bao nhiêu cái khổ khác.

Chỉ vì mình mang cục thịt mấy chục ký này bao nhiêu cái hệ lụy được sản sinh, được khởi sinh từ đó. Từ chuyện mình có cục này, nó mới có chuyện thị phi, khen chê, chửi rửa, tự ái, bị tổn thương, bị xúc phạm, vì có cái cục thịt này nè, mà nó mới có chuyện hờn giận, căm tức, ngủ không được, bị suy nhược thần kinh, bị bao tử, bị tim mạch, bị hô hấp, bị tiêu hóa, bị bài tiết,... tùm lum hết. Bao nhiêu chuyện, bao nhiêu vấn đề từ cái cục nợ mấy chục ký này.

Chính vì có cục này nó mới có tai nạn, xe cộ, nó mới có té, mới có thương tích, nó mới có máu me. Rồi có cục này nó mới có tuổi già, mới có các chứng nan y, chính cục này nó mới có cái chết, nó mới có những giây phút cận tử ngáp ngáp mà không chịu chết, vì cục này mới có năm mấy năm trời tiêu tiêu tại chỗ hôi rình, khai ngáy. Vợ chồng con cái ngổ lờ.

Tôi nói cái đó hoài. Bởi vì, khó nói lắm các vị. Bây giờ các vị nằm xuống một cái. Sáng ngủ dậy, nó không chịu chết, mà nó chơi nửa bên mà không nghe lời là các vị nhìn nó nản lắm. Vợ mình, chồng mình, con mình, cái mình, cháu chắt, chút chút, chót chét mình còn có tiền thì nó còn dòm dòm chứ không có tiền thì thông cảm đi, nằm đó cho chết. Mà tui nói thiệt người đó là tui nè.

Tui tới tui thăm mà tui thấy ông Kiên, ông Nhân nè, mà ông Kiên tui biết trong nhà băng ông có vài triệu thì tôi ráng tôi xin xin, biết đâu thắng chả nhí nhí cho mình chút. Còn thằng cha Kiên, trời đất ơi, sống bằng tiền trợ cấp xã hội, vợ thằng chả, cô Lệ giờ đi theo ai mất tiêu, đứa con biệt xứ nghe nói có đứa đi Mỹ, có đứa đi về Việt nam, còn ông Kiên giờ nằm hôi rình, khai ngáy, ngáp ngáp, tui tới nước miếng chảy vậy nè. Nhờ tui lấy dùm ly nước. Ngứa quá không biết làm sao, nói su giả dùm. Chắc tui thăm chả được chừng lần thôi là coi như ngàn năm mây trắng bay về Vũ Hán theo Thôi Hiệu, lên Hoàng Hạc Lâu chứ không bao giờ mà chim hạc quay trở lại nữa. Nó ngán dữ lắm. Mà thuở nào chàng còn sung sức, vô mở lớp làm MC, làm admin tùm lum tà la đủ thứ giờ nằm liệt một chỗ, vợ bỏ, con đi, Dễ sợ như vậy. Kinh khủng lắm.

Giờ này chưa. Giờ còn ngon lắm. Thấy đời còn màu hồng. Đã lắm.

Cho nên. Mình mới quay trở lại bài kinh Samsapā.

SỐNG LÀ PHẢI NHẢM ĐẾN CÁI GÌ LÀ CỐT LÕI MỚI CÓ Ý NGHĨA. MẶC DÙ ĐỜI SỐNG LÀ VÔ NGHĨA NHƯNG THẤY ĐƯỢC CÁI VÔ NGHĨA ĐÓ THÌ CHÍNH ĐÓ LÀ VIỆC LÀM Ý NGHĨA NHẤT CỦA CUỘC ĐỜI NÀY.

Không biết câu nói này các vị có hiểu không?

Thấy được đời sống này vô nghĩa. Thì cái thấy đó là cái ý nghĩa nhất cuộc đời của mình.

Nếu các vị hỏi tôi: Sư ơi, người Phật tử sống phải có ý nghĩa, phải có lợi ích phải không sư? – Đúng.

Theo sư, sống như thế nào là đời sống có ý nghĩa? Tôi nói: Sống có ý nghĩa nhất là : CHIÊM NGHIỆM THƯỜNG TRỰC ĐỂ THẤY RẰNG: MỌI THỨ LÀ VÔ NGHĨA. THẤY NÓ LÀ VÔ NGHĨA ĐÓ CHÍNH LÀ CÁI Ý NGHĨA NHẤT TRONG CUỘC ĐỜI NÀY.

Tại sao? Nói như vậy không có nghĩa là tôi kêu các vị chán đời, nhảy lầu, sờ dây điện,... không phải.

Tiếp tục làm cha, làm mẹ, làm chồng, làm vợ, tiếp tục sống, đi tu được thì tu, còn không tiếp tục sống ở ngoài, không có gì hết, nhưng với tâm niệm thường trực : MỌI THỨ DO DUYÊN MÀ CÓ RỒI CŨNG DO DUYÊN MÀ MẤT ĐI. Với nhận thức thường trực như vậy trước thị phi, trước những cái mất và được, trước vinh nhục, phù trầm, danh hư, tiêu trường,... thoải mái. An lạc. An lạc ngay bây giờ, và nếu đủ duyên, chứng thánh ngay bây giờ. Và, Pháp môn Tứ Niệm xứ là gì?

Pháp môn Tứ Niệm Xứ là hành trình ta sống thường trực với sự tỉnh thức của chánh niệm, với sự nhận thức của trí tuệ: Chuyện đầu tiên, BIẾT RÕ MỌI THỨ ĐANG ĐIỂN RA và BIẾT RÕ THỨ ĐANG ĐIỂN RA ĐÓ LÀ CÁI GÌ? Biết rõ How & What. Biết cái gì? Biết thân tâm này đang ra sao và cái đang diễn ra đó nó là cái gì? Chỉ liên tục sống như vậy.

Vẫn tiếp tục lái xe, vẫn tiếp tục đi làm, vẫn tiếp tục là chồng, là cha, là vợ, là con, vẫn bình thường, tiếp tục. Nhưng luôn luôn trong nhận thức Biết rõ: Mình làm cái gì mình biết rõ. Đi đứng, ăn uống, nhai nuốt, nói cười, buồn vui, thiện ác. Biết. Biết cái đó nó đang diễn ra. Biết. Biết: Mọi thứ do duyên mà có rồi cũng mất đi. Thường trực sống như vậy. Sẽ có ngày các vị ngộ ra chữ: Tại sao nó vô nghĩa?

Nó chỉ hoạt động để sống và sống để hoạt động. Hoạt động nó chẳng dẫn về đâu hết. Nó chẳng về đâu hết. Tại vì tự mình ngồi mình tự dựng ra mục đích cao siêu: Tui là một người chồng thì tui phải có khả năng lo cho vợ, tui là một người cha phải có khả năng lo cho con. Tôi phải là người vợ thì phải lo cho chồng, tôi là một người mẹ thì phải lo cho con, tôi là một người con thì phải lo cho bố mẹ ông bà,... Mình nghĩ đó là trách nhiệm, cộng với những nụ cười, niềm vui nho nhỏ thỉnh thoảng xen vào. Rồi cộng với cái TÔI: Tôi được vui, Tôi hoàn tất trách nhiệm,... những cái đó là Cửa Tôi, Chồng Tôi ok, Vợ Tôi ok, Con tôi ok, Nhà Tôi ok,... Thỉnh thoảng thôi, nó xen một vài niềm vui thì lấy mặt mũi của cái tôi giả tưởng đó cộng với một vài niềm vui lai rai, cộng lại thành ra mục đích sống.

Chứ thật ra nó tẻ nhạt vô cùng. Cứ thử đi. Làm hết trách nhiệm người chồng cuối cùng sao? Một nó không chết thì nó lần. 90 không lần thì 100, cũng lần, lúc đó dòm ngó ngó ngáo ngáo, làm vợ tiếp tục, làm mẹ đi, tiếp tục sống sung sướng hay đau khổ đi, 90 năm lần, không thì 100 lần, 110, 120,... nó lần, còn không nó chết trước khi nó lần.

Coi như chung cục đời sống là sự tẻ nhạt. Bao nhiêu cái mình dẹt mọng vì mình còn sinh lực, mình còn tuổi trẻ, mình còn sức sống. Mình thấy nó hay, nó đẹp. Chứ nói cho rõ ràng, đời sống chỉ là vô nghĩa, tẻ nhạt, động cơ thúc đẩy là do mình tưởng, mình nghĩ ra thôi.

Và, Tu tứ niệm xứ là sao? TU TỨ NIỆM XỨ LÀ CƠ HỘI ĐỂ MÌNH QUAN SÁT MÌNH NHƯ MÌNH QUAN SÁT NGƯỜI KHÁC.

Có nhiều chuyện lạ lắm.

Các vị nhìn người khác rõ hơn chuyện mình. Chuyện người thì sáng, chuyện mình thì quáng (đui) là vậy.

Các vị quan sát đời sống người khác các vị thấy nó nản lắm. Đi làm để sống, sống để đi làm, đi làm để sống, sống để đi làm, ... tới phiên mình thì mình thấy ok, vui quá. Lâu lâu cuối tuần có bạn bè tới, đi câu cá, ăn nhậu, camping rồi karaoke, đánh bài tùm lum hết, mình thấy vui. Con đi học, có bằng cấp, tốt nghiệp ra trường, có công việc làm. Vợ vui chồng vui, mình thấy nhà vui. Đó là chuyện của mình. Chứ còn chuyện người khác mình thấy nó kỳ lắm. Mình thấy nó tẻ nhạt.

Lớn lên, gái thì lấy chồng, trai thì lấy vợ, rồi cũng biến biệt mỗi đứa đi một phương, rồi trong nhà chỉ có 2 vợ chồng. Mà đó là một bi kịch bắt buộc. Nó là bi kịch tất yếu, đương nhiên, cố nhiên, mặc nhiên, hiển nhiên và cứ ráng gượng. Có nhiều người họ gượng cho đến tuổi già luôn. Vô minh ù lì tới già. Ráng tới có tuổi già, có cháu ngoại cháu cố, thấy tụi nó về quần tụ, vui vẻ, hoành tráng mình tưởng là vui chứ ngồi ngấm lại đi. Nó ôn chịu không nổi.

Tôi kể hoài câu chuyện.

Anh chàng đó làm biếng lắm, ăn rồi cứ lên võng ngâm cây tằm, coi báo, rồi bố mẹ mới mắng nói: Giờ mày không làm lụng làm gì có vợ con? phải có làm lụng, có vợ con, mới có gia đình, chớ giờ mày cứ ã ã này về già tằm xia răng cũng không có người đưa nữa.

Ảnh nghe ảnh hoảng hồn, ảnh ráng đi làm. Ảnh có vợ, đẻ ra bầy con, rồi từ từ ảnh có cháu ngoại, cháu cố. Rồi từ từ, ảnh 90 tuổi, ảnh vô nằm trong phòng ảnh nghe con nít nó hét ở ngoài, con cháu 4 thế hệ nó ở ngoài nó hét, rồi nó karaoke, nó nhậu nhẹt, nó gây lộn, dưới bếp bầm bầm xất xất, nhà hai mươi mấy mạng, bốn thế hệ. Ông 90 tuổi, nằm trong phòng, ông mới nhớ lại lời xưa: « Trời ơi, chỉ vì cái tằm xia răng má nói ngày xưa mà bây giờ cuộc đời của con nó tan nát như thế này »

Đến một lúc nào đó, mình thêm: Đi đứng tay chân không đau, tối ngủ không đái dầm, ban ngày lúc nào muốn nghe tiếng động thì nghe, muốn iem thì nó êm. Chỉ thêm có nhiều đó thôi.

Bởi tôi nhớ, có 2 thằng bạn sinh viên. Lâu ngày không gặp nhau. Lúc ra trường hết gặp rồi. Bữa đó gặp lại nhau. Thằng có vợ thằng không có vợ. Thằng Tèo, hỏi thằng Tí : Ủa, giờ mày vẫn còn một mình hả ? - Ờ, còn một mình.

+ Mày nghĩ sao ? Tao mày bằng tuổi nhau mà tao 2 đứa, mày giờ còn một mình.

- Tao thấy mấy ông cụ, tao ngán quá. Tao thấy mấy ông cụ tuổi già con cháu lùm đùm, tao ngán. Tao thấy mày có vợ tao ngán. Đàn bà shopping, nói nhiều, bà tám, buôn dưa lê,.. tao sợ lắm. Tao muốn kiếm con vợ đẹp, khi nào mình muốn nó cười nó cười, muốn nó nín cười là nó nín, muốn nó nói là nó nói, muốn nó im là nó im. Mà thứ đàn bà đó kiếm sao ra?

Thằng kia suy nghĩ nói: Được, có. Mày mua cái ti vi là có thôi.

Sẽ có một ngày trong đời, mình thêm lắm quý vị. Mình thêm được yên. Thêm không thấy ai hết.

Tôi ở một mình, tôi đâu có vợ con. Tôi trên núi nè. Mà trời ơi, chắc có mấy mạng nó vô room này nó nghe, nó giận tôi lắm, mà tôi cũng nói luôn. Họ lên, họ thăm mình cũng cảm kích lắm. Họ nấu cho bữa ăn. Tôi giả định đi, vui 3 mà bức, phiền lên tới 7 lạng. Dễ sợ. Thấy vui vậy đó, mà được có 3 à. Muốn họ về, mà các vị biết.

Tôi ở dưới triền núi, nó có con dốc lên, có mấy bậc thang. Mà các vị biết không? Tôi thề trước vong linh của mẹ tui. Tui chưa bao giờ tui nhìn ra con dốc đó mà trông đợi khách tới bằng niềm vui như là tui nhìn con dốc đó khi khách về.

Cũng con dốc đó. Có bữa tôi nghĩ tôi giết mình. Tức là, con dốc đó chuyên môn là tôi nhìn khi khách đi không à. Tôi sợ họ quay trở lại, họ bỏ quên đồ, mà cứ quên hoài. Hồi thì quên cái áo, hồi thì quên cái dây sạc phone, hồi quên cái nón, cứ quên cái này cái kia vậy đó. Mà tôi nói, họ đi tôi mừng muốn chết. Thiệt. Không có người khách nào đi tôi không mừng.

Bởi, tôi nhớ Tây có câu thế này: Thương gì thì thương mà ở 3 ngày nó sinh.

Cái đó đúng.

Thương gì thương nhưng ở với nhau 3 ngày là nó sinh. Nó nản lắm. Thí dụ, tôi qua bên Úc, về Brisbane, thằng cha Nhân mừng lắm, nhưng tôi nói trước, 3 bữa nó sinh à.

Cứ đi ra, đi vô, xài chung cầu là nó góm chết. Tôi góm lắm. Xài chung toa let nó góm. Mình đâu phải gia thế, sang trọng, thượng lưu, quý tộc,... No. No. Nhưng nó ngộ. Ở một mình nó quen rồi. Xài chung toa let, xài chung sink la-va-bô nó sợ lắm. Rồi ly tách, muỗng nĩa,... nó không thoải mái. Chưa kể giờ có vụ xơ gan, covid,... tùm lum chưa kể vụ bệnh đó, chỉ kể khoản xài chung là mình thấy ớn rồi.

Họ đi vô, rồi họ mới đi ra, mình đi vô mình cũng ngán, mùi người nó cũng phảng phất ở trong. Mình cũng vậy, trong đó mình mới đi ra chắc họ đi vô họ cũng góm. Người mà. Mình không biết nó vô làm gì nhưng đại khái nó vô xong nó đi ra, xong mình vô sau là mình thừa kế di sản bầu không khí đó.

Cho nên, nó nản dữ lắm.

Có thấy cái đó mới thấy: Sẽ có một ngày thế giới này nó toàn là đồ này giờ tôi nói không. Nó toàn là cái đó không à. Do mình sống trong ảo giác, sống thơ ngây chết đại khờ nên mình không nghĩ được rằng Phật nói đúng.

Phật nói: “Làm gì thì làm, buông hết đi con. Ta biết cả khu rừng mà điều ta dạy cho con chỉ là dạy con đường ra rừng thôi.”

Mà mình cũng vậy. Mình có sở hữu bao nhiêu. Có thích, có ghét bao nhiêu, có trưởng thành bao nhiêu, có thích có ghét bao nhiêu, có học hành bao nhiêu, mình có có được bao nhiêu thứ thì chung cuộc vẫn là cái buông.

Bởi vì, thế giới có 2 niềm vui : Niềm vui có và niềm vui không. Đau khổ cũng vậy. Có bao nhiêu thứ đau khổ nó chỉ gom lại có 2 : Đau khổ vì có gì đó, và đau khổ vì không có cái gì đó. Hạnh phúc cũng có 2 thứ: Hạnh phúc vì có cái gì đó và hạnh phúc vì không có cái gì đó.

Khi không biết Phật pháp, mình chỉ biết: Hạnh phúc vì có cái gì đó, có cái này, có cái kia.

Học Phật pháp rồi mình biết có hạnh phúc thứ 2 : Hạnh phúc vì không có gì đó.

Tất cả những gì mình có đều, tôi thề độc, là nó đều có hệ lụy gắn liền : Đó là tình yêu, là tài sản, là danh dự, là mặt mũi, là sĩ diện, là quyền lực, là sức khỏe, là nhan sắc, Tất cả những thứ đó, hể

có là nó có hệ lụy. Nó như đồng tiền nó có 2 mặt. Cái gì cũng 2 mặt. Cái ngán nhất là: MÌNH PHẢI TRẢ GIÁ CHO MẶT CÒN LẠI. Cái đó là cái ngán ngấm nhất.

Tôi không hề có ý làm cho bà con bữa nay nghe bài giảng về chán đời buồn xuôi. Không phải!

Cứ tiếp tục sống lạc quan, tích cực, năng động, nhưng luôn trong một nhận thức thường trực rằng: Ta đang cống cục nợ đi giữa đời. Có điều, Ta cống như thế nào để mình được an lạc, người khác an lạc, đời này an lạc, đời sau an lạc, và nếu có cứu cánh giải thoát thì với kiểu sống này mình có thể dự phần.

Còn mình sống thế nào đó mà bản thân không được an lạc, người chung quanh không được an lạc, và giả dụ như có kiếp sau, tiếp tục không an lạc, và, nếu như có một cứu cánh cao nhất để nghĩ về, để hướng tới thì mình cũng không đủ tiêu chuẩn, không đủ điều kiện để vươn tới, để với tới thì tệ quá.

Cho nên, chung cục lại thì Phật dạy: SỐNG LÀ CHỌN LỰA. Đời sống là chọn lựa. Ta có cả một rừng mà ta bỏ hết, ta chỉ dạy cho các con có một nắm tay thì các con cũng phải ghi nhớ như vậy. Trong nắm tay ta để lại đó, coi cái gì hợp với mình nhất, theo đuổi nó. Đó là trong nắm tay của Ngài để lại đó nha.

Còn những gì mình có, có thể giả định nó như là cả một khu rừng đi : Nhan sắc, sức khỏe, tình yêu, tiếng tăm, quyền lực, quan hệ xã hội,... giả định nó là khu rừng, thì mình cũng chỉ nên ưu tiên những gì thực sự cần thiết. Nên phân biệt cái thích & cái cần.

Tôi nói hoài cái này. Phân biệt cái mình thích & cái mình cần. Đa phần cái mình thích nhiều hơn cái mình cần, và, từ đó, cái làm mình khổ cũng đa phần là cái mình thích, chứ không phải cái mình cần. Tu hành là phân biệt cái mình thích với cái mình cần. Đó là đã đi được hết 2/3 con đường rồi.

Ok. Mừng quá. Nghỉ rồi. Chúc các vị một ngày vui. Đừng ham nghe nhiều. Nghe đủ, nghe cần. Cần và Đủ thôi. Chứ còn nhiều nó thừa. Chúc các vị một ngày vui và hẹn lại tuần sau./.

XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYỄN HIỆU ĐÌNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.

WWW.TOAIKHANH.COM